

Forfatter: Sibbern, Frederik Christian

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Sibbern, Frederik Christian (1785-07-18/1872-12-16)

Citation: Sibbern, Frederik Christian: "BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Sibbern, Frederik Christian (1785-07-18/1872-12-16)", i *Breve fra J.P. Mynster*, Gyldendalske Baghaudling (F. Hegel), s. 403. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991707-000-shoot-L0019917070000231.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra J.P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Sibbern.

Hvad jeg strax sagde mig selv, da jeg havde læst den første Halvdeel af Deres Afhandling om Dogmatikens Begreb, men, forhindret ved meget Mellemkommende, maatte lade det beroe med at læse den til Ende, det gjentog jeg hos mig selv, da jeg efter en rum Tid kom til den igjen, og det gjentager jeg nu for Dem, efter at have læst den anden Gang, at jeg s. 404 ikke veed, at jeg i lang Tid har læst Naget, der har været mig til saa sand og saa stor en Glæde. — —

11

Ved at sætte Fromheden at have sit Grundlag i „en Gudsbevidsthed“, er allerede den Anskuelse, der eensidigt vil søge dette Grundlag i Følelsen, affkaaret. Men især har De givet den et Grundlag, som maa indlyse Enhver som det primitiveste, og hvorved Enhver maa føle, at det schleiermacher'ske „Afhængighedsfølelse“ siger for lidet, da det endnu ei involverer Guds- Tanken, ved at opstille den „ubegrændsede Ærefrygtsfølelse“ som fornemste Grundlag. — Begrebet om en naturlig Religion synes De mig meget godt at have retfærdiggjort i § 17. Det Overnaturliges Begreb har De paa en ret talende Maade ført Deres Læsere op til, og en paa eengang lysende og gribende § ER § 22.

Blandt meget Andet glæder det mig, at ogsaa De saa bestemt udtaler den Overbeviisning, at, om Menneskeheden ei havde syndet, vilde Ehristus være kommen alligevel. *)

Til den sidste Deel af Afhandlingen har jeg visse Spørgsmaal at gjøre.

Jeg vil ikke gaae ind i det Spørgsmaal, om man dog ikke kan sige, at Philosophien, som saadan, har sit Grundlag i noget Andet end Tro, **) nemlig decks i en ved Siden af denne sig stillende speculativ Skuen, som den speculative Grundidees Opgaaen og Udvikling i Bevidstheden, deels i den altomfattende Afveien af Alt imod Alt, hvorved hiin Tro selv, ligesaavel som f. Ex. Sandsningen, maa discutes med Hensyn til sin Realitet eller Paalidelighed. I saadanne, det Spørgsmaal: hvad er Philosophie? betræffende Undersøgelser vilde det have ført Dem for vidt fra Formaalet at gaae ind. Saa meget er vist, at Mennesket ikke skulde have filosoferet sig til Troens Indhold, dersom dette ei saaledes var givet ham først, saa lidet som han skulde ved Overvejelse være kommen s. 405 til sin Forestilling om Planetsystemet, dersom ei Soel og Maane og Planeter i deres Gang havde viist sig for ham først.

Men et andet Spørgsmaal maa jeg gjøre med Hensyn til flere Steder: Skal Dogmatiken blot opstille og sammenstille Læresætningerne, eller tillige aflægge Regnskab for deres Gyldighed, og altsaa retfærdiggjøre dem, og hvis den skal dette: skal den det da blot i Henseende til Skrivten, eller tillige i Henseende til Følelsen, eller hvad vi ellers ville kalde Bevidsthedens oprindelige Indhold og Udsagn, eller endeligen endog i alle Henseender, altsaa og i Henseende til den objective Berdensbetragtning? Uden at man besvarer sig dette Spørgsmaal, er dog Spørgsmaalet angaaende Dogmatikens Begreb og dens Forhold til Philosophien ikke afgjort.

Er ikke Deres Begrebsbestemmelse at forstaae saaledes: at vistnok Philosophien ei kan undvære Dogmatikens naturlige Basis, ei heller Hensynet til dens Indhold, men at Dogmatiken derimod ikke behøver at indlade sig paa, men kan, ja skal, holde sig uafhængig af Det i Philosophien, som gjør denne til Philosophie?

Og hermed takker jeg endnu engang ret meget for Afhandlingen.

Sibbern.